

Innspill til OED angående konsesjonsbehandling av vindkraft

Forum for natur og friluftsliv i Finnmark viser til innspillsmøte som ble avlyst den 11.03.20.

Innledning

FNF Finnmark er kritiske til den korte tiden frivillige lag og foreninger fikk før det fysiske møtet med minister Tina Bru og OED skulle finne sted. Vi er også kritiske til den korte fristen for å sende inn skriftlige innspill angående saksfeltet. Det var for kort tid fra fysisk møte til fristen for skriftlige innspill. Vi har ikke fått nok tid til interne diskusjoner i organisasjonene. FNF Finnmark mener at manglende dialog og korte frister viser at OED, til tross for invitasjon til fysisk møte og skriftlig innspill, ikke imøtekommer natur- og friluftslivets bekymringer. Det vil ikke virke konfliktdempende at OED viser et slikt hastverk. En konsekvens av dette er at natur- og friluftslivsorganisasjonene ikke blir hørt. Dessverre ble møtet med minister Tina Bru og OED avlyst pga. Coronaviruset. For å rydde opp i disse problemene, foreslår FNF Finnmark at OED arrangerer et nytt fysisk møte med frivillige organisasjoner, samt en ny frist for skriftlige innlegg etter dette møtet. Ber om mer tid mellom det fysiske møtet til de skriftlige innspillene i neste runde.

Finnmark er den regionen i Norge med høyest grad av inngrepsfrie naturområder. Naturområder med intakte økosystemer er viktig å ta vare på. Disse områdene er særdeles viktig for utøvelse av friluftsliv. I tillegg benyttes arealet i Finnmark av reindriften sommer som vinter. Naturen og de inngrepsfrie områdene i Finnmark er nå sterkt truet av industriinteresser med mål om å forvandle regionen til Europas batteri. Dette vil bety større utvinning av mineraler med tilhørende utslipp, naturrasering og med potensiell sjødumping i fjordene våre. Det betyr massiv vindkraftutbygging med ødelagt natur der konsekvensene for naturen, dyreliv, friluftslivet og befolkningen er enorme.

FNF Finnmark er derfor svært bekymret for fremtiden til naturen og dyrene i regionen. Vi er også svært bekymret for den sårbare naturen som finnes i Arktis. Vi ønsker å ta vare på det som gjør Finnmark til et godt sted å være.

Konklusjon

Inntekter fra industri som fører til omfattende naturinngrep i vår felles natur skal holdes i den aktuelle regionen og i landet.

Vindindustri må forholde seg til Plan- og bygningsloven. Vindkraft er i kategorien industri og skal kun anlegges i områder tiltenkt industri.

Kommuner som går mot etablering av vindindustri skal ikke overprøves av OED eller noe annet departement.

Det må fremlegges et klimaregnskap der alle faktorer er tatt inn.

Plassering av vindindustri i helt eller delvis myrlandskap bør ikke være tillatt

Områder med rødlistede fugle- dyre- og plantearter eksisterer skal vernes fra vindindustri.

Det må ikke forlenges frist for idriftsettelse av vindkraft.

Utbyggere skal en klar plan og finanser for å tilbakeføre kraftverkarealet til naturens opprinnelige tilstand.

Våre merknader til konsesjonsbehandling av vindkraft

Økonomi og næringsinteresser i Finnmark

Inntekter fra industri som fører til naturinngrep skal ikke forlate regionen/landet. Eierstrukturer må være åpne og tilgjengelige. Dette bør være et minstemål for alle entreprenører som sender inn en konsesjon der negative konsekvensene for naturen er tilstede.

FNF Finnmark ser ingen grunn til at industri som vindkraft skal få økonomiske incentiver fra staten. Spesielt sett i lys av hvor inntektene fra store deler av industrien blir av. Det er ikke holdbart at rasert norsk natur skal gi store formuer til ukjente personer som gjemmer seg bak stråselskaper på Caymanøyene. Økonomiske incentiver som har som formål å redusere karbonbasert energi bør i større grad gå til alternative kraftproduserende teknologi, eller ordninger som reduserer energiforbruket, samt andre løsninger som ikke krever enorme naturinngrep.

Plan- og bygningsloven

FNF Finnmark finner ingen grunn til at vindindustri skal være skjermet for lover fra plan- og bygningsloven. Alle konsesjoner skal forholde seg til dette regelverket. Vindturbiner er i kategorien industri og skal derfor søkes om tillatelse innenfor areal tiltenkt industri.

Vindkraft er industri, i en vindturbin er det ca. 1500 liter hydraulikkolje og ca. 1000 liter girolje. Lekkasje av hydraulikkolje er ikke uvanlig, oljen kan renne nedover langs navet til bakkenivå. Ved større lekkasjer vil olje følge vingene og bli spredt utover store områder ved hjelp av sentrifugalkraften. Dette vil gi store konsekvenser for området der vindturbinen er plassert. Det er derfor ikke forsvarlig å anlegge vindturbiner i sårbar natur. Det vil i tillegg være avflassing av turbiner og tårn. Dette avfallet som består av plast, UV-blokkere m.m. blir spredt med vinden over et svært stort areal.

Lokalt styre

De kommunene som går mot vindkraft skal ikke overprøves av Olje og energidepartementet eller noe annet departement. Det er viktig å forankre naturovergrepene industrilegg hos de berørte innbyggere innad i de aktuelle kommunene. Dersom majoriteten av befolkningen går mot utbygging skal de høres på. Dette er viktig for å forankre prosjektene lokalt, det er ikke minst viktig for demokratiske verdier.

Dersom det tar for lang tid fra konsesjonen er gitt til bygging starter kan mye ha endret seg. Nyere teknologi med høyere turbintårn endrer befolkningens oppfattelse av anlegget. Det blir noe annet enn det som ble fremlagt. Dette gir ikke en god forankring lokalt. Det er gledelig at NVE ikke vil forlenge frist for idriftsettelse av vindkraft fra 2021.

Klimaregnskap

Ved en konsesjonsbehandling må det legges frem et klimaregnskap på etablering av kraftverket. Alt fra produksjon av turbiner, transport av disse, naturinngrep som veiutbygging og etablering av turbinplass med tilhørende lokale klimagassutslipp fra myr og annen berørt natur.

Plassering av vindindustri i helt eller delvis myrlandskap bør ikke være tillatt. Myrlandskap inneholder store mengder CO₂. Ved å grave opp og drenere myr vil CO₂ frigjøres. Stortinget vedtok våren 2019 et forbud mot nydyrking på myr, utgangspunktet for dette vedtaket er myras verdi som karbonlager og som et verdifullt område for et rikt artsmangfold.

Lokale naturverdier

Der sjeldne og rødlistede fugle- og dyrearter befinner seg skal det ikke være mulig å få konsesjon til utbygging. Det samme prinsippet gjelder for planter og fauna. Vi har et stort ansvar når det gjelder å beskytte vårt sårbare fugl- dyre- og planteliv.

Tilbakeføring til naturens opprinnelige tilstand

NVE må følge opp at utbyggere har en klar plan og finanser for å tilbakeføre kraftverkarealet til naturens opprinnelige tilstand.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Finnmark

Per Erik Motrøen

Per Erik Motrøen
Fylkeskoordinator
FNF Finnmark

Forum for Natur og Friluftsliv Finnmark er et samarbeidsnettverk mellom 6 natur- og friluftslivorganisasjoner i Finnmark: 4H Finnmark, DNT Hammerfest turlag, DNT Sør-Varanger turlag, Naturvernforbundet Finnmark, Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) Finnmark, Norsk Ornitologisk Forening avd. Finnmark.

E-post: finnmark@fnf-nett.no

Tlf: 90 41 13 43

Web: www.fnf-nett.no/finnmark

Adresse: Storgata 5, 9900 Kirkenes

Org. nr.: 916 589 050